

# PTY:n omavalvonnann tietopankki

**ELATI III –seminaari 20.4.2010**

Johtaja Ilkka Nieminen  
Päivittäistavarakauppa ry

20.4.2010



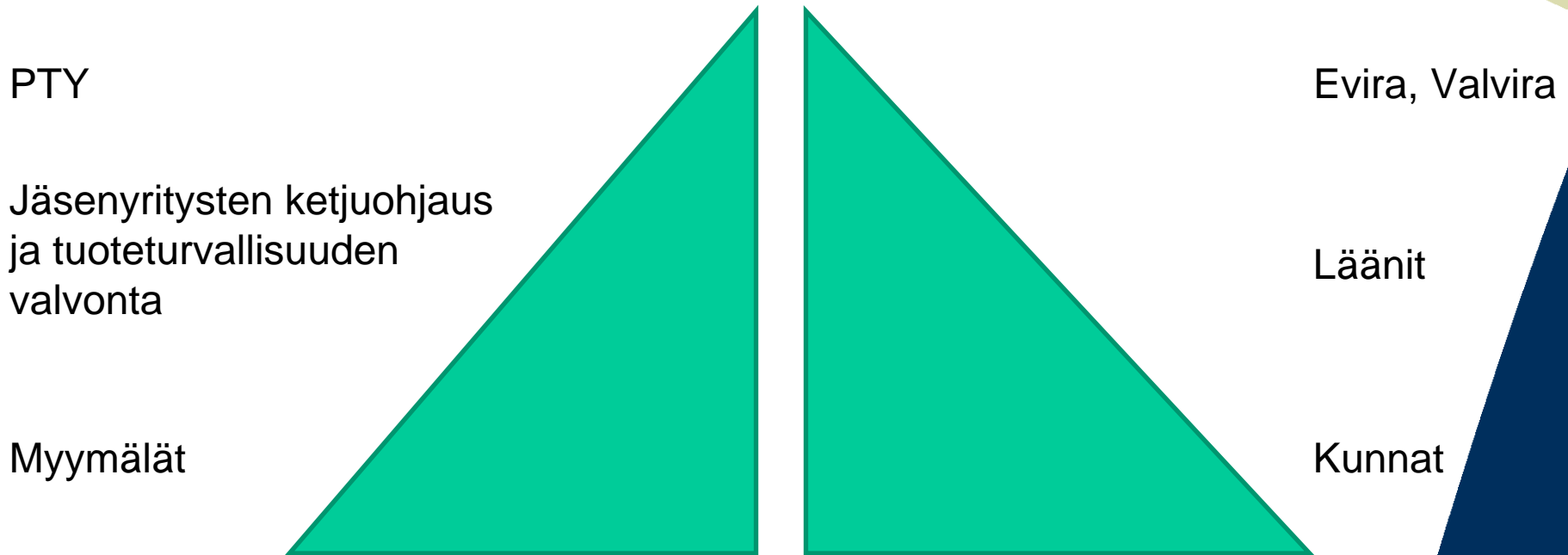
# Päivittäistavarakauppa ry (PTY)

- Päivittäistavarakaupan alalla toimivien yhteisöjen ja elinkeinonharjoittajien yhdistys
- Toiminnan tarkoituksena on jäsenten ja päivittäistavarakaupan yleisten toimintaedellytysten parantaminen ja kehittäminen
- Yritysjäsenet: Ruokakesko, SOK, Suomen Lähikauppa Oy, Wihuri Oy Aarnio, Stockmann, Heinin Tukku, Rautakirja, M Itsenäiset Kauppiaat, Tokmanni, Minimani
- Yhteisöjäsenet: K-kauppiasliitto
- [www.pty.fi](http://www.pty.fi)

# Kaupan ja valvontaviranomaisten yhteiset tavoitteet, työvälineet ja toimintatapa

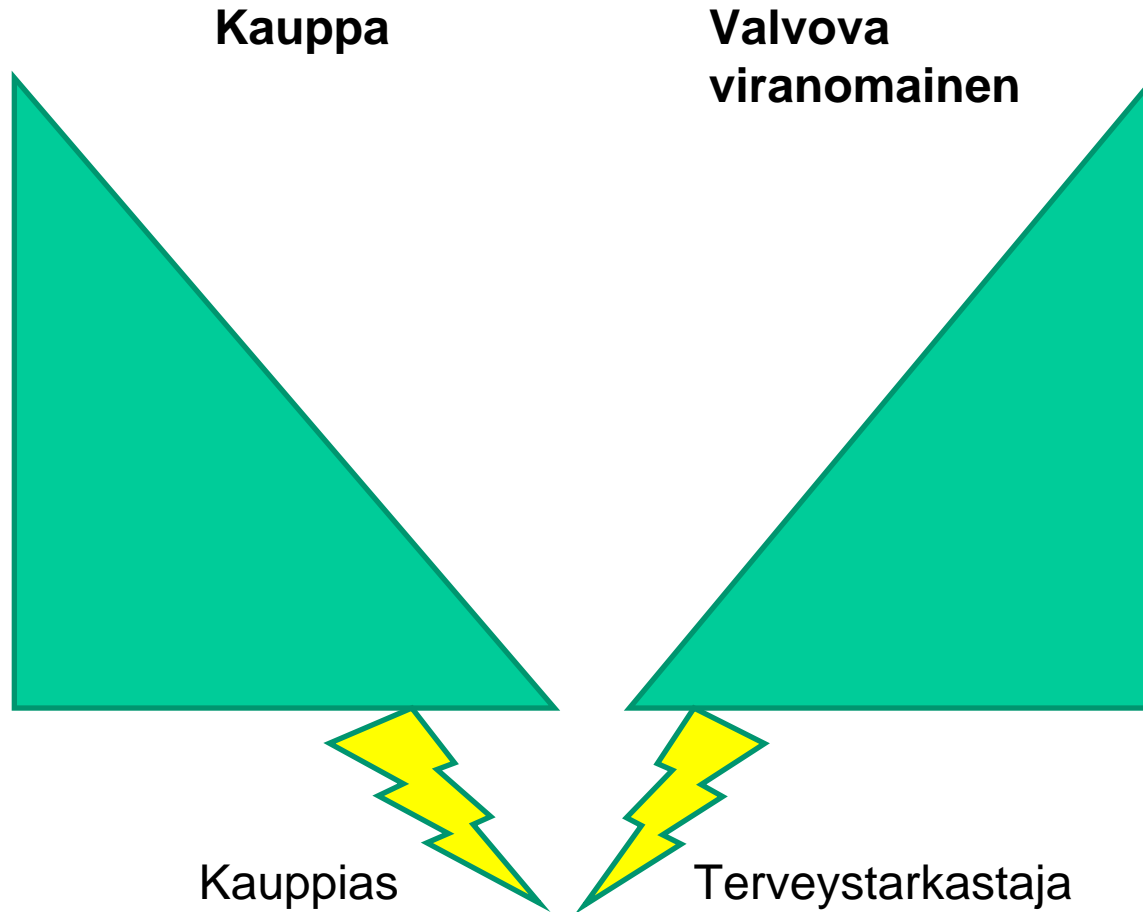
- Tavoitteena on kuluttajan turvallisuudesta huolehtiminen
- Käytännön tasolla välineenä ovat säädöksiin perustuvat selkeät ja yhteensopivat työohjeet elinkeinonharjoittajilla ja heitä valvovilla viranomaisilla
- Kaupan väline: PTY:n omavalvontaohjeistus
- Viranomaisten välineet: valtakunnalliset valvontaohjelmat, kuntien valvontasuunnitelmat, kuntaliiton tarkastuslomake, Eviran tarkastusohje sekä Risk Sheriff
- Yhteiset välineet: PTY:n omavalvonnan tietopankki
- Yhteinen toimintatapa: Sähköinen toimintamalli

# Toimivan yhteistyön edellytyksenä tehokas vuorovaikutus organisaatioiden eri tasoilla



= Yhteensopivat käytännön työohjeet, työvälineet ja toimintatapa

# ...toisinpäin kuvio ei toimi!



## PTY:n omavalvontahankkeet

- Omavalvonnin laatukatsaus v. 2002
- Omavalvontaohjeistus v. 2004  
julkaistu PTY:n www-sivuilla 1/2005
- Omavalvonnin tietopankki v. 2005-2006
- Omavalvonnin tietopankin  
käyttöönotto v. 2007
- Omavalvonnin tietopankin avaaminen  
viranomaiskäyttöön v. 2009
- Sähköinen toimintamallin hyödyntäminen  
myymälöiden ov-tarkastuksissa v. 2010

- PTY:n toteutus strategisesti kahdessa vaiheessa:  
ensin omavalvontaohjeistus, sitten tietopankki;
  - 1) omavalvonnan parhaat käytännöt (2004-2005)
  - 2) omavalvonnan tiedonkeruu ja raportointi (2005-2009)
- PTY:n keskeisenä periaatteena yhteistyö viranomaisten kuten Eviran ja kuntien terveystarkastajien kanssa

# Kauppan omavalvonnin haasteet

- Sidosryhmien ja kuluttajien tiukentuvat vaatimukset
- Yhä nopeammin muuttuva lainsäädäntö ja viranomaisohjeistukset
- Lainsäädännön ja ohjeistusten tulkinnanvaraisuus vaikeuttaen sekä omavalvonnin suunnittelua että sen päivittäistä toteutusta
- Kilpailutilanteiden epätasa-arvoisuus mahdollista
- Omavalvonnin tiedonkeruun tehottomuus
- Tiedon hallinta ja hyväksikäyttö
- Tiedon välittäminen ketjuille ja viranomaisille

# Omavalvontaohjeistus

- Tammikuussa 2005 PTY julkaisi päivittäistavarakaupan yhteisen omavalvontaohjeistuksen, joka sisältää parhaat käytännöt ja yhtenäiset tulkinnat lainsäädännöstä
- Ohjeistuksen avulla voidaan yhtenäistää kaupan omavalvontaa sekä parantaa myymälöiden ja valvontaviranomaisten yhteistyötä
- Varmistutaan mahdollisimman korkean elintarviketurvallisuuden tason toteutumisesta myymälöissä
- Ohjausryhmässä mukana viranomaiset eli ohjeistus hyväksyttävissä kaikissa Suomen kunnissa
- Ohjeistus sijaitsee PTY:n internet-sivuilla ja sitä päivitetään tarvittaessa yhdessä viranomaisten kanssa

# Omavalvonnan tietopankki

- Valmistui 11.10.2006, julkaistiin tammikuussa 2007
- Ohjausryhmässä viranomaisia (Evira, kunnat)
- Keskitetty sähköinen tietokanta
  - omavalvontasuunnitelmalle ja myymälän perustiedoille
  - lomakkeet kirjauksille
  - raportit myymälälle, ketjuille, keskusliikkeille ja viranomaisille

# Käyttöönotto

- Web-selaimen kautta
  - edellyttää internet –yhteyden
- Käsipääte- ja automaatiojärjestelmien liittäminen tietopankkiin liittymäraajapinnan kautta
  - kaupparyhmäkohtaiset päätökset ja investoinnit

# Tietopankin hyödyt myymälälle

- Omavalvonnan tietojen kirjaamisen, hallinnan ja raportoinnin tehostuminen
- Omavalvontatietojen hyödyntäminen toiminnan laadun parantamisessa
- Yhteistyön helpottuminen valvontaviranomaisten kanssa:
  - vain tarpeellinen määrä valvontakäyntejä
  - valvontakäyntien tehostuminen
  - viranomaisilta saatavan palautteen laadun paraneminen
  - valvonnan kustannusten väheneminen

# Omavalvonnan tietopankin avaaminen viranomaiskäyttöön

- Laatustrategian rahoitus hankkeelle 12/2006
- Hankeaika 12/2006-6/2009
- Hankkeessa on tehty
  - oma viranomaisetusivu
  - kolme hakukonetta myymälöiden jaotteluksi
  - toteutettu pääsy kaikkiin myymälöiden tietoihin omalla alueella
  - toteutettu viranomaisen pääsy tietopankkiin tekemään viranomaiskirjauksia ja liittämään pankkiin omia tarkastustuloksia

# Tietopankin hyödyt terveystarkastajille ja kunnille

- Valvontakäynti prosessina voidaan suunnitella entistä tehokkaammaksi
- Tarkastusten riskiperusteinen kohdentaminen helpottuu ja käyntejä hyvissä kohteissa voidaan vähentää
- Myymäläkohtainen raportointi nopeuttaa yksittäisen myymälän omavalvonnan tarkastamista
- Resursseja vapautuu neuvonnalliseen yhteistyöhön kohteiden kanssa



**Etusivu** : Viranomaistiedot

Viranomaiset > Terveystarkastajat > Tarkastusyksikkö

### Toiminnot

- Tarkastuspöytäkirjat
  - Uuden luonti
- Viranomaisliittymän käyttöohje
- Järjestelmän käyttöohje
- Käyttäjien hallinta
- Raportit
- Omat tiedot

### Sinulla on oikeus seuraavissa kunnissa sijaitseviin myymälöihin:

- Espoo
- Kauniainen
- Kirkkonummi

### Hakukone 1: Perustiedot (Sulje)

Toimijan nimi	<input type="text"/>	Myymän sijaintilääni	<input type="text"/>
Myymän nimi	<input type="text"/>	Myymän sijaintikunta	<input type="text"/>
Ketju	<input type="text"/>	Myymän koko	<input type="text"/>
GLN	<input type="text"/>	Evira-tunnus	<input type="text"/>
Y-tunnus	<input type="text"/>	Osoite	<input type="text"/>
		Postinumero	<input type="text"/>

Hae

 Tyhjennä

### Hakukone 2: Toiminta (Sulje)

- Elintarvikkeiden vähittäismyynti, teollisesti pakattuja ei-helposti pilaantuvia elintarvikkeita
- Elintarvikkeiden vähittäismyynti, teollisesti pakattuja helposti pilaantuvia elintarvikkeita
- Elintarvikkeiden vähittäismyynti, myydään pakkaamattomia elintarvikkeita
  - pakkaaminen itsepalveluun

# Mikä on sähköinen toimintamalli?

1. Myymälä jakaa valvovalle viranomaiselle myymälän omavalvonnan toteuttamista koskevan tiedon sähköisesti
2. Valvova viranomainen jakaa kaupan yrityksille niitä koskevan valvontatiedon sähköisesti (tarkastusraportit)
3. Valvova viranomainen kohdentaa valvonnan riskiperusteisesti saamiensa tietojen pohjalta
4. Osan tarkastustoiminnasta terveystarkastaja tekee päätteeltään sähköisesti
5. Kaupan yritykset parantavat toimintaansa viranomaispalautteen osoittamalla tavalla

# Tulevaisuuden visio

- Terveystarkastajalla on aina käytävissään reaaliaikainen tieto alueensa päivittäistavarakaupan myymälöiden omavalvonnan kirjauksista
- Kun terveystarkastaja täyttää tarkastusraporttinsa, tieto on heti valvontakohteen ja Eviran käytössä
- Terveystarkastajalla on aina käytössään ajantasainen riskinarvio kaikista alueensa kohteista
- Tarkastukset kohdennetaan riskiperusteisesti
- Viranomaisohjeet ja omavalvontaohjeet vastaavat toisiaan 1:1
- Laatu paranee ja säästetään resursseja